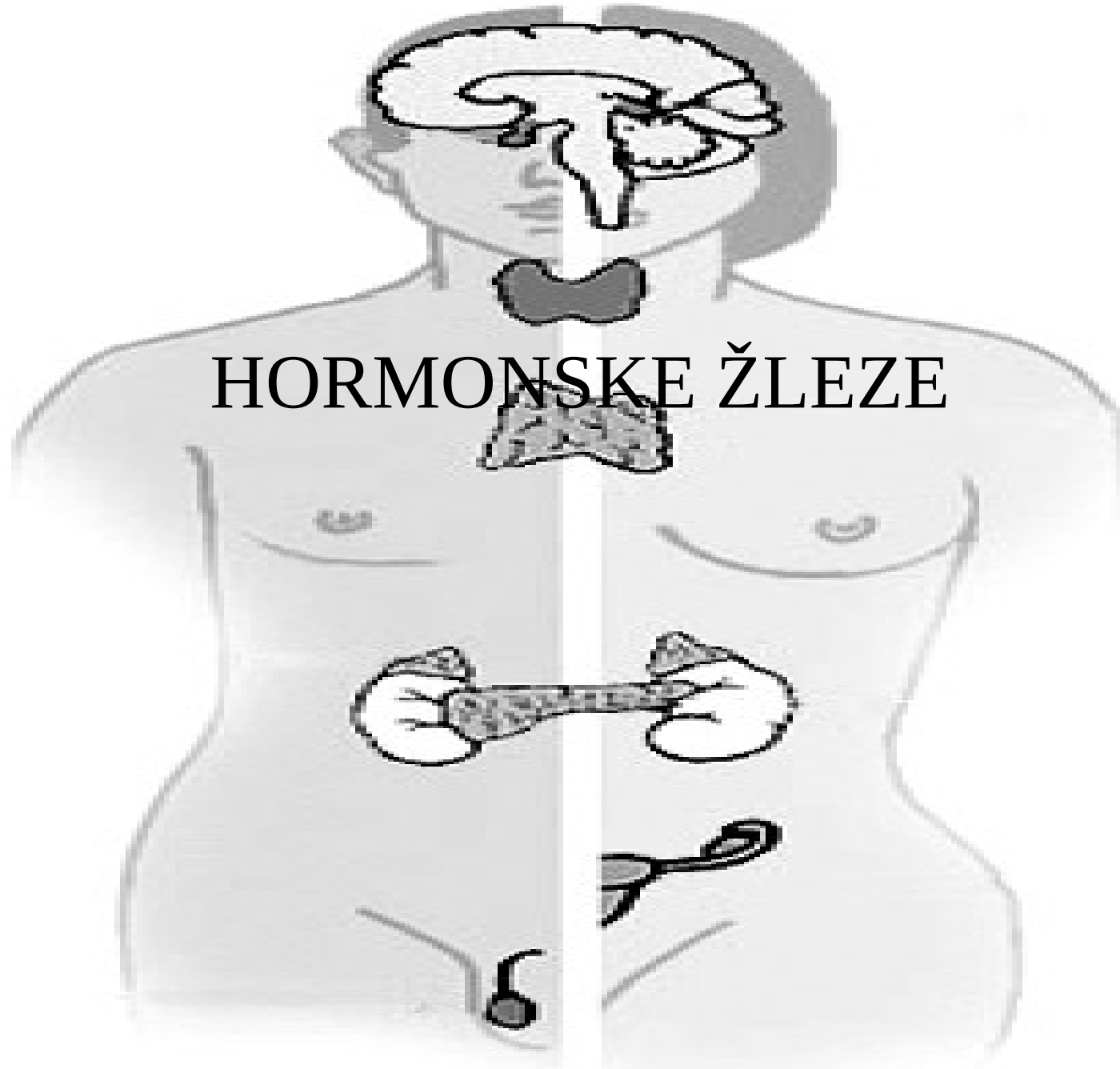

KAJ SO HORMONI?

- So naravne telesne snovi, ki jih izločajo endokrine žleze in se prenašajo po krvi ter nadzorujejo mnoge procese, kot so rast, izraba energije, ravnotežje tekočin v telesu in tvorba urina.

HORMONSKÉ ŽLEZE

HORMONSKE ŽLEZE

- Hormonske žleze oddajajo hormone v kri. Kri jih prenaša tja, kjer so potrebni.
- V razvojni dobi sta od hormonov odvisna rast in razvoj telesa, v zreli dobi pa vsa sposobnost telesa

NAJVAŽNEJŠE HORMONSKÉ ŽLEZE

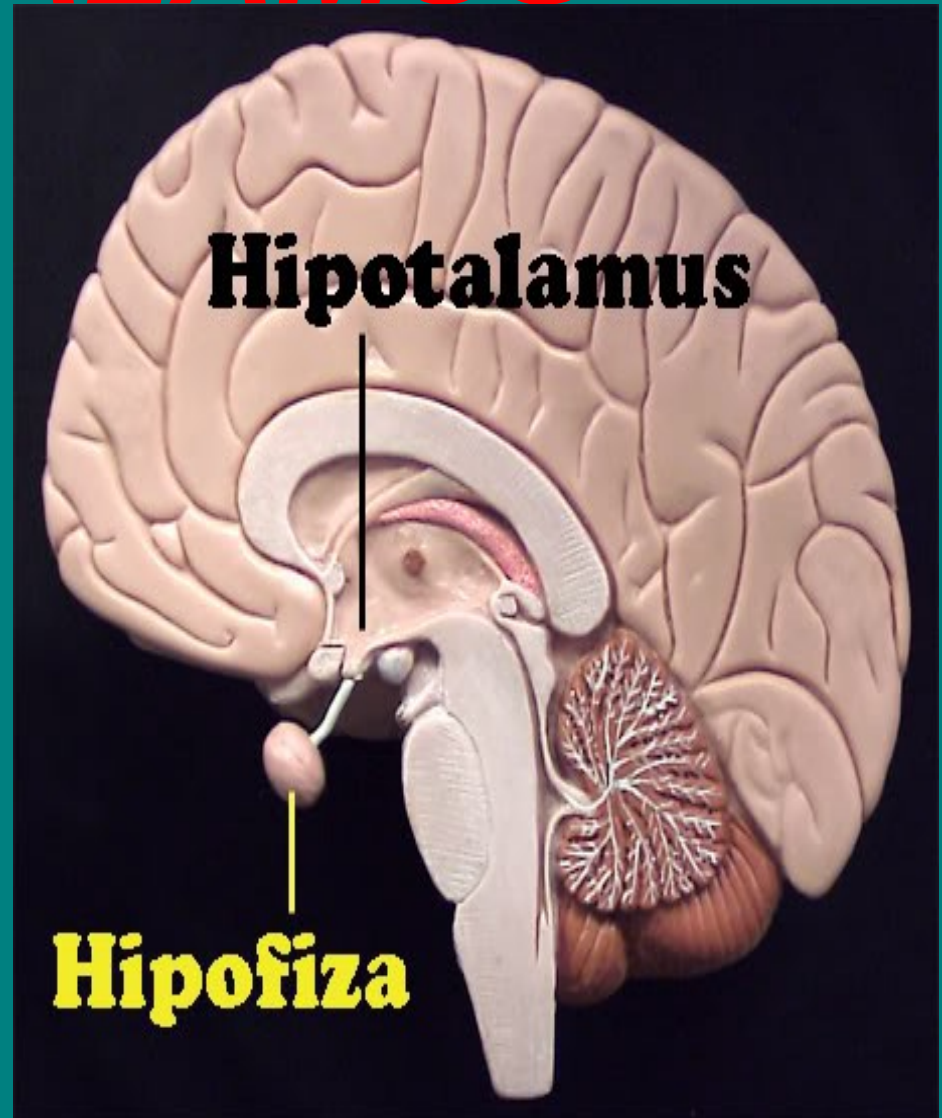
- hipofiza ali možganski privesek
- epifiza ali češerika
- priželjc
- ščitnica
- obščitnice
- trebušna slinavka
- nadledvične žleze
- spolne žleze

ENDOKRINI SISTEM

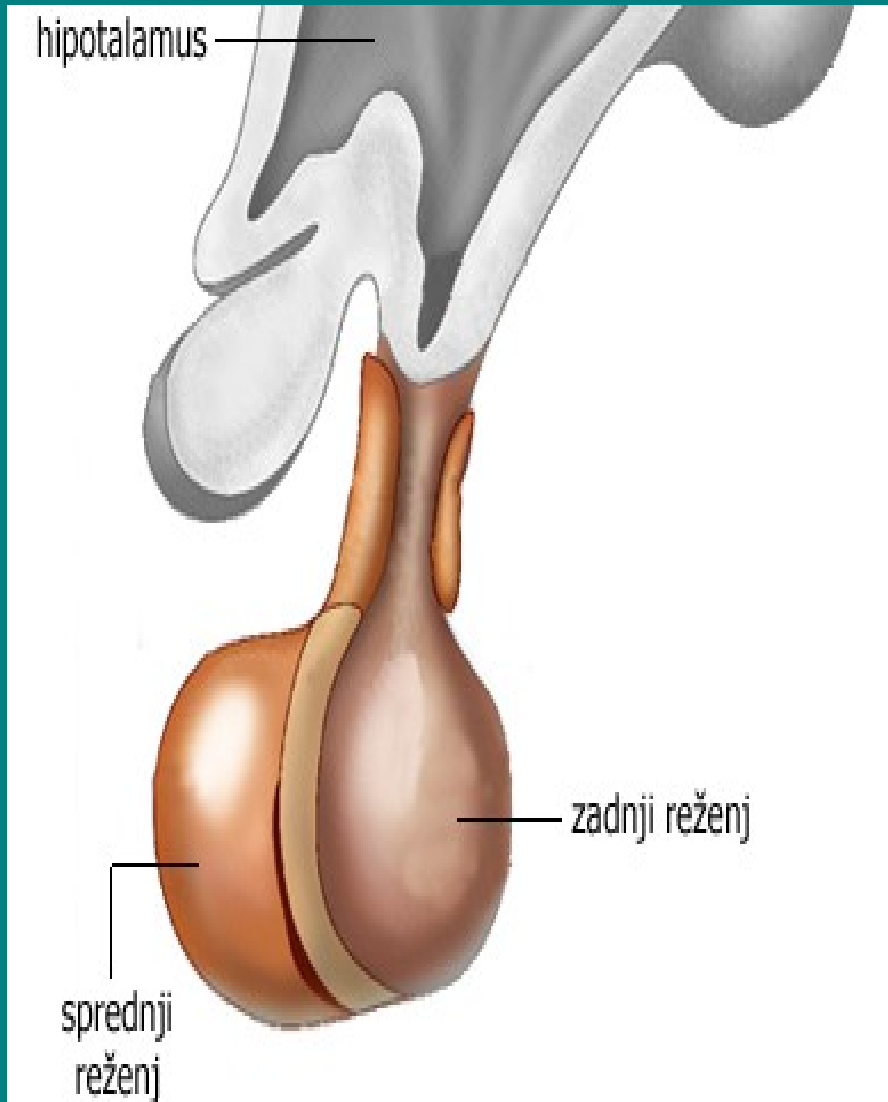
- *Žleze, ki tvorijo hormone ali sporočevalne snovi, so brez vodov-izločajo notranje oz. krvni obtok, in jih imenujemo žleze z notranjim izločanjem ali endokrine žleze*

HIPOTALAMUS

- je del velikih možganov nad možganskim priveskom
- nadzira tvorbo večino hormonov
- odgovoren za organizacijo izločanja in razporejanja hormonov
- nadzoruje krčenje maternice pri porodu in izločanje mleka

HIPOFIZA

- pravimo ji tudi možganski privesek
- je sivo rdeče barve
- leži na notranji strani lobanjske baze v turškem sedlu
- najvažnejša hormonska žleza
- zgrajena je iz sprednjega in zadnjega reženja

SPODBUJEVALNI HORMONI

- Tirotropin (TSH)
- Gonodotropin (FSH)
- Luteinizirajoči hormon (LH)
- Adrenokortikotropni hormon (ACTH)
- Prolaktin (PRL)
- Rastni hormon (GH)

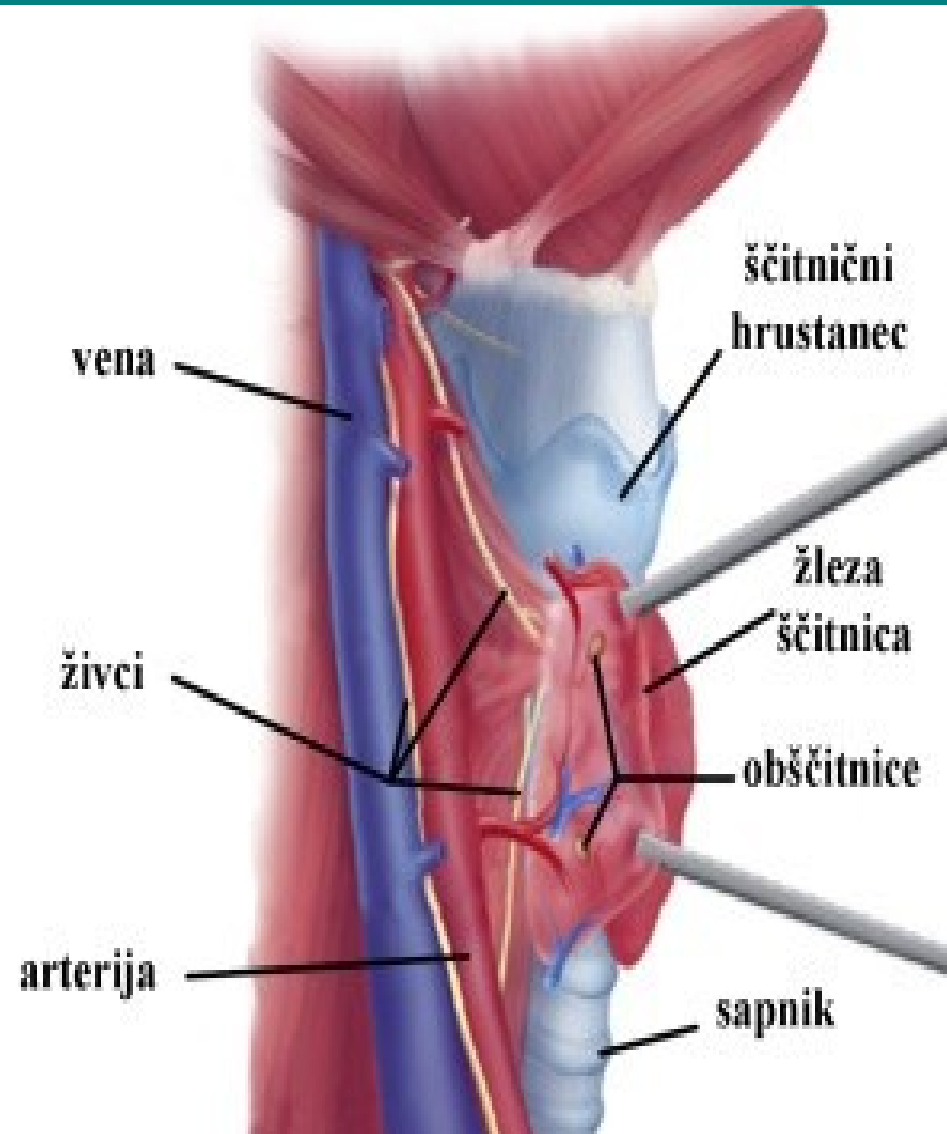
BOLEZNI

- **Pritlikavost** - je posledica zmanjšane delovanja hipofize in s tem pomanjkanja rastnega hormona
- **Gigantizem** - če v rastni dobi izloča preveč rastnega hormona pride do nesorazmerne rasti kosti

ŠČITNICA

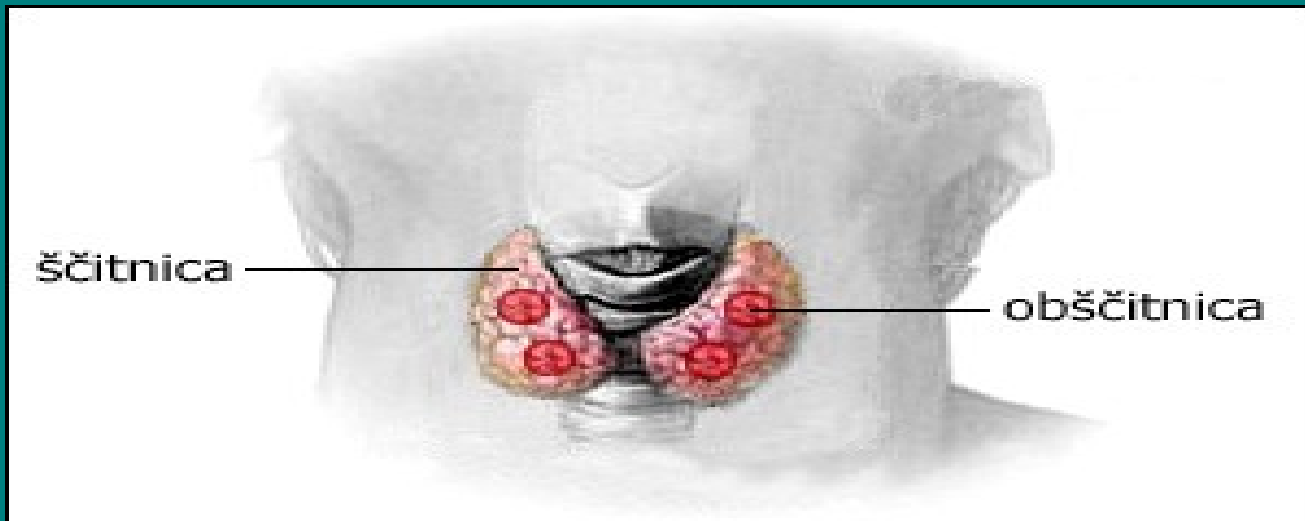
- Leži pred sapnikom, na sprednjem, spodnjem delu vrata
- Izloča hormone tiroksin, trijodtironin in kalcitonin
- Sestavljena iz dveh režnjev
- Za tvorbo hormonov potrebuje jod

BOLEZNI

- **Golša** - pojavi se kadar ščitnica ne deluje pravilno in se poveča tkivo ščitnice.
- **Kretenizem oz. idiotizem** - je posledica zmanjšane delovanja ščitnice med razvojem ploda ali v otroštvu zaradi pomanjkanja joda v hrani
- **Bazedovka** - pojavi se, kadar ščitnica izloča preveč hormonov

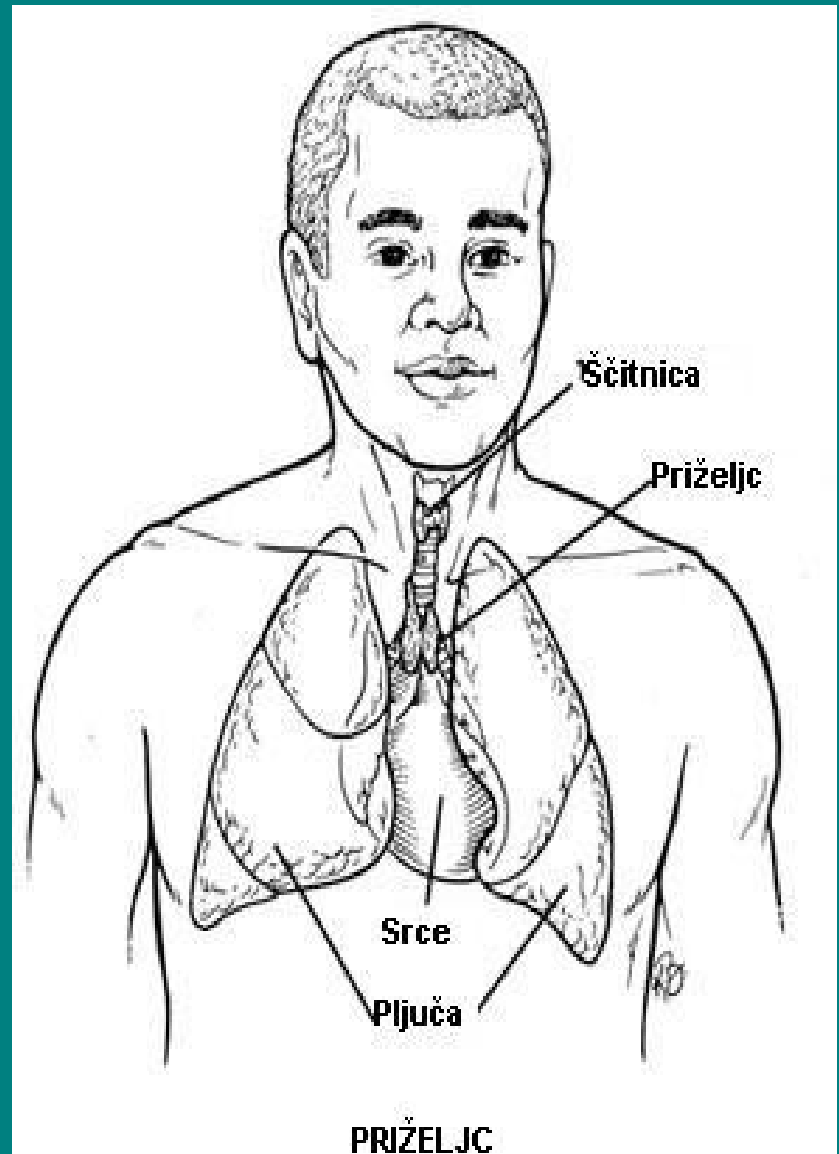
OBŠČITNICE

- So drobne žleze pritrjene na ščitnico
- Sestavljene iz dveh parov žleznih tkiv
- Hormon obščitnice je beljakovina
- Preveč kalcija povzroči osteoperozo

PRIŽELJC

- Leži v zgornjem delu prsnega koša, za prsnico
- Pri otrocih je dokaj velik, nato se manjša
- Pospešuje rast in zavira spolno dozorevanje

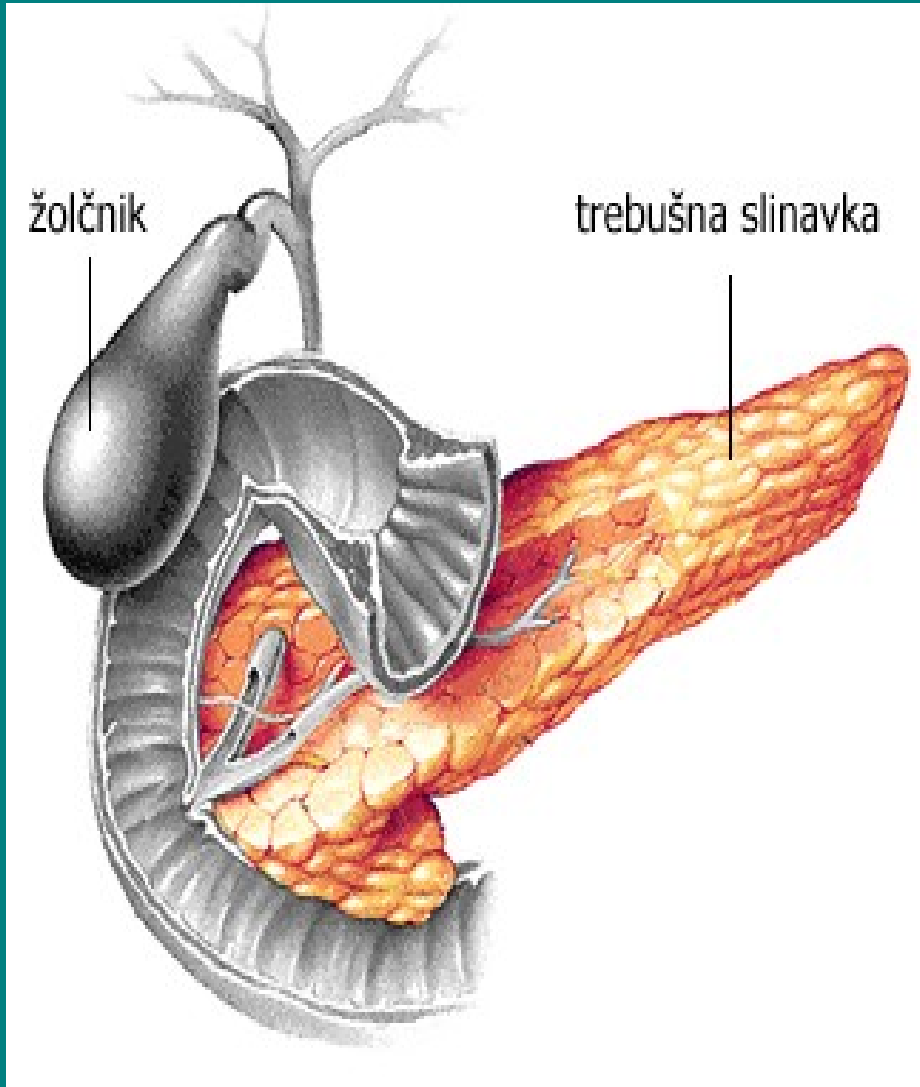
ZANIMIVOST

Masiranje priželjca:

Položite prste ene ali obeh rok na sredino prsnice, na priželjc. Počasi dihajte skozi nos in izdihajte skozi usta ter približno 10 s močno trepljajte mesto.

TREBUŠNA SLINAVKA

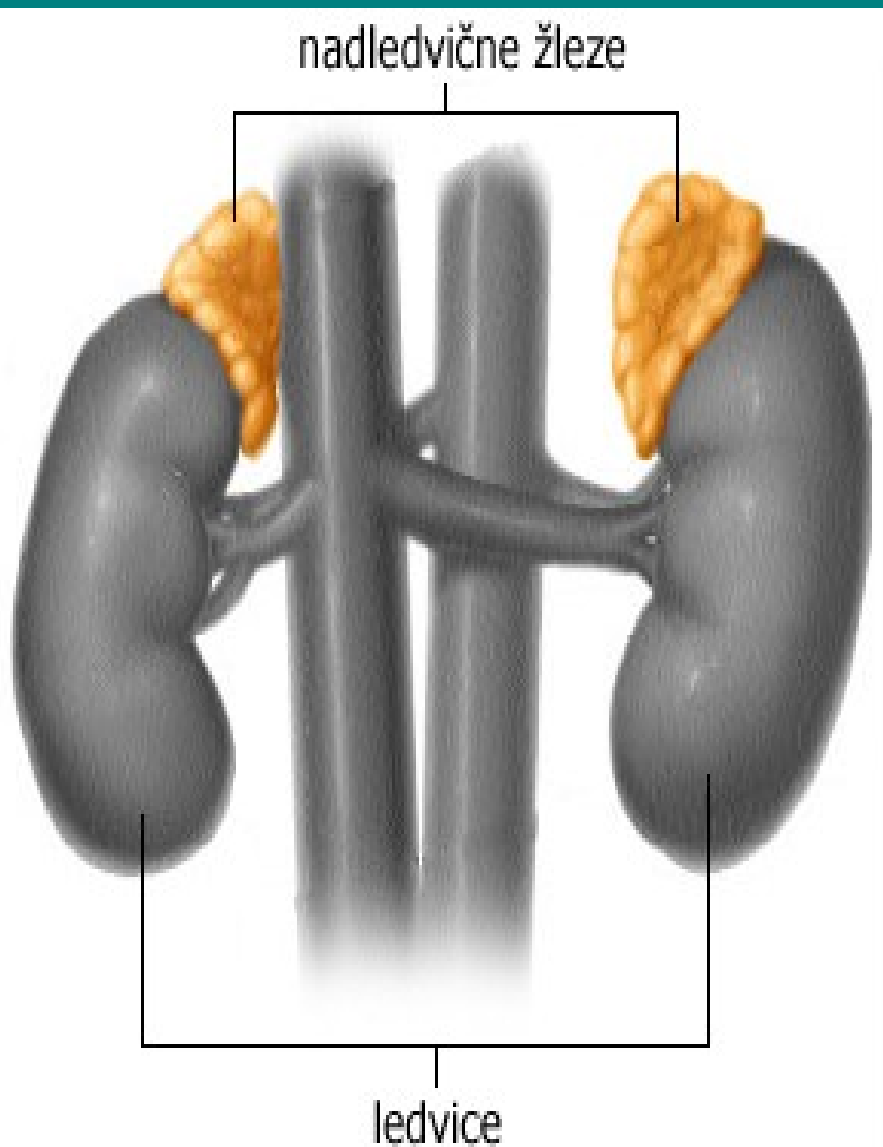
- Leži v trebušni votlini za želodcem
- Sestavljena iz dveh vrst žleznih tkiv
- Zunanje izločanje-izločanje soka trebušne slinavke
- V endokrinih žlezah nastaja inzulin in glukagon

SLADKORNA BOLEZEN

- Pojavi se zaradi pomanjkanja inzulina
- Organizem ne more izkoriščati ogljikovih hidratov
- Bolezen se zdravi z inzulinom

NADLEDVIČNI ŽLEZI

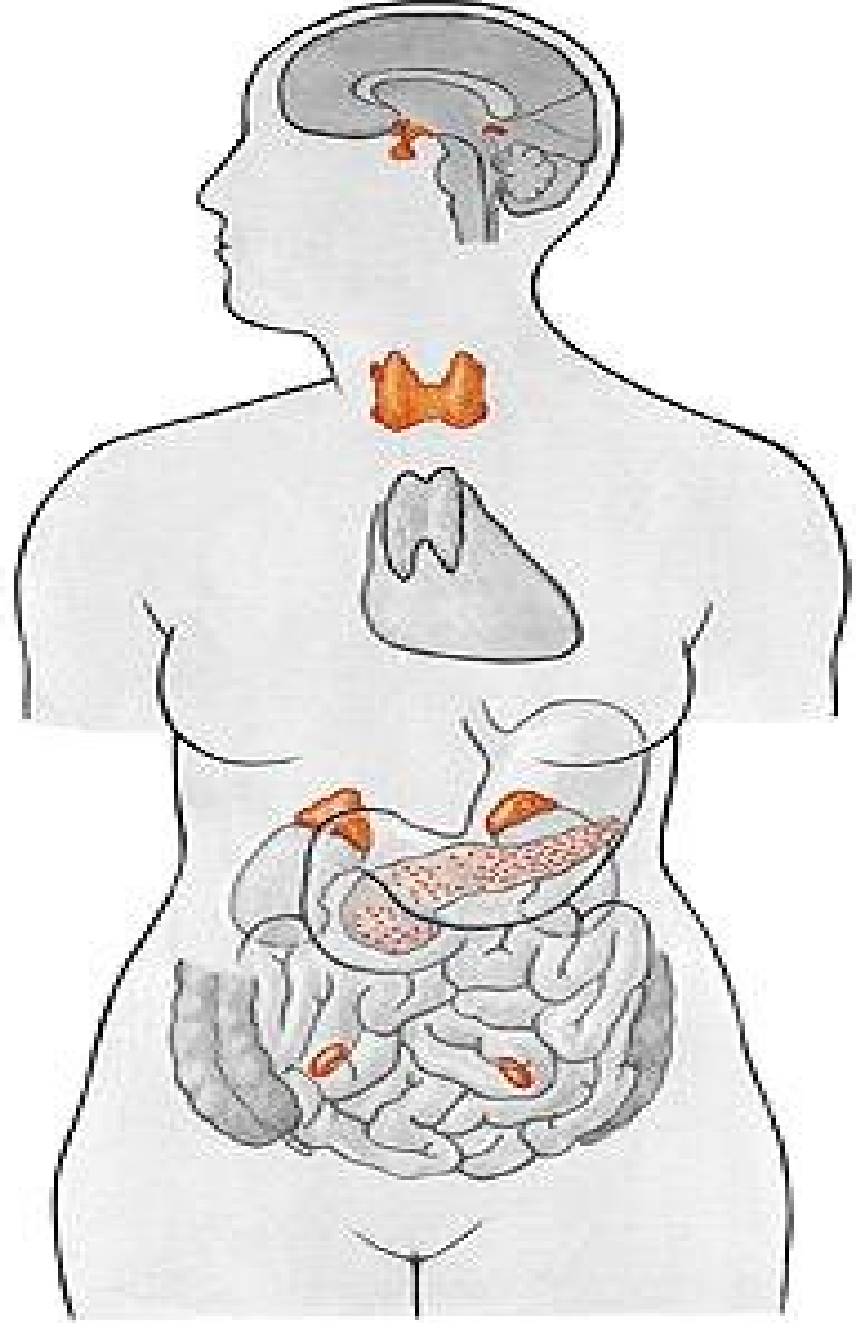
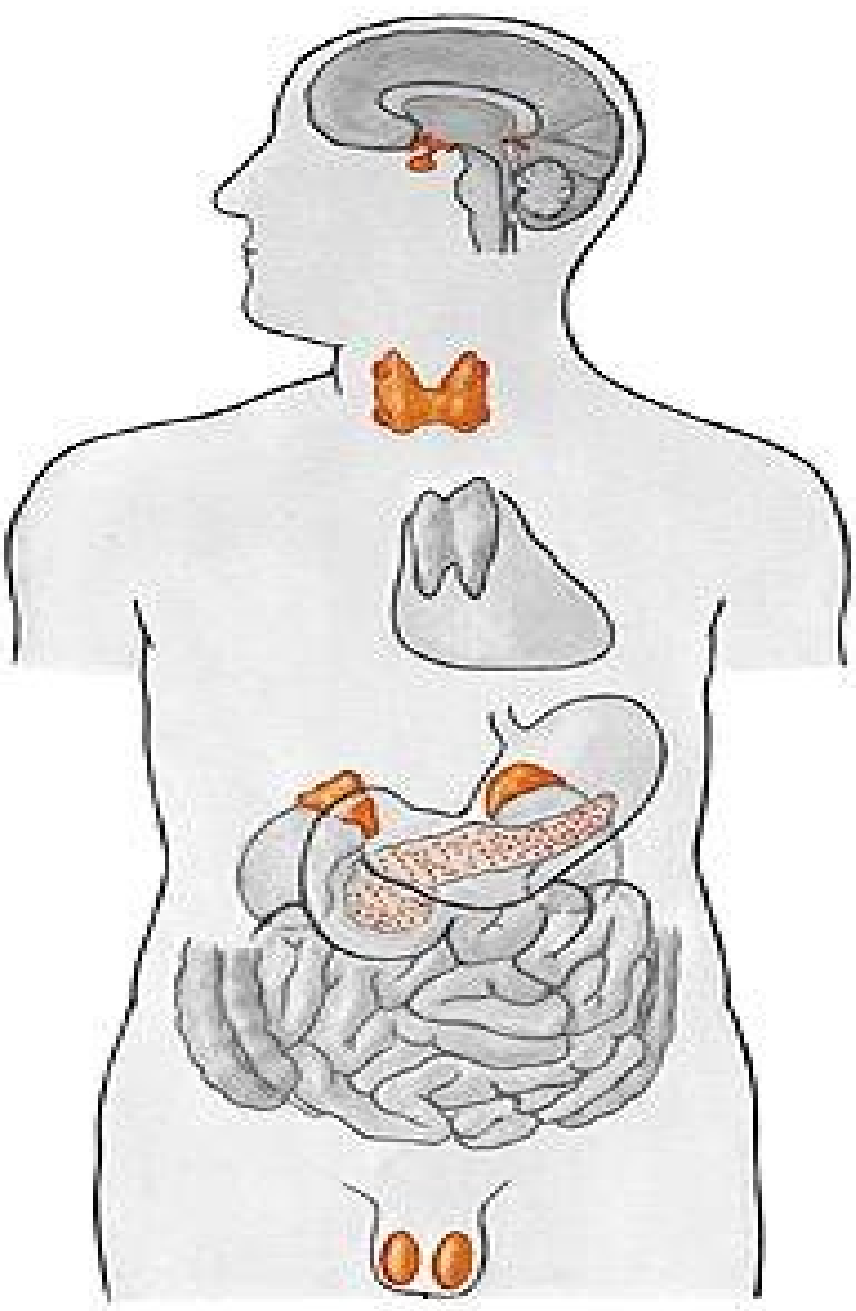

- *Parna žleza piramidaste oblike*
- *Sredica in skorja sta iz žleznega tkiva*
- *Sredica izloča adrenalin*
- *Skorja izloča kortikoide*

ADDISONOVA BOLEZEN

- **Je posledica zmanjšane delovanja skorje nadledvičnih žlez**

SPOLNE ŽLEZE

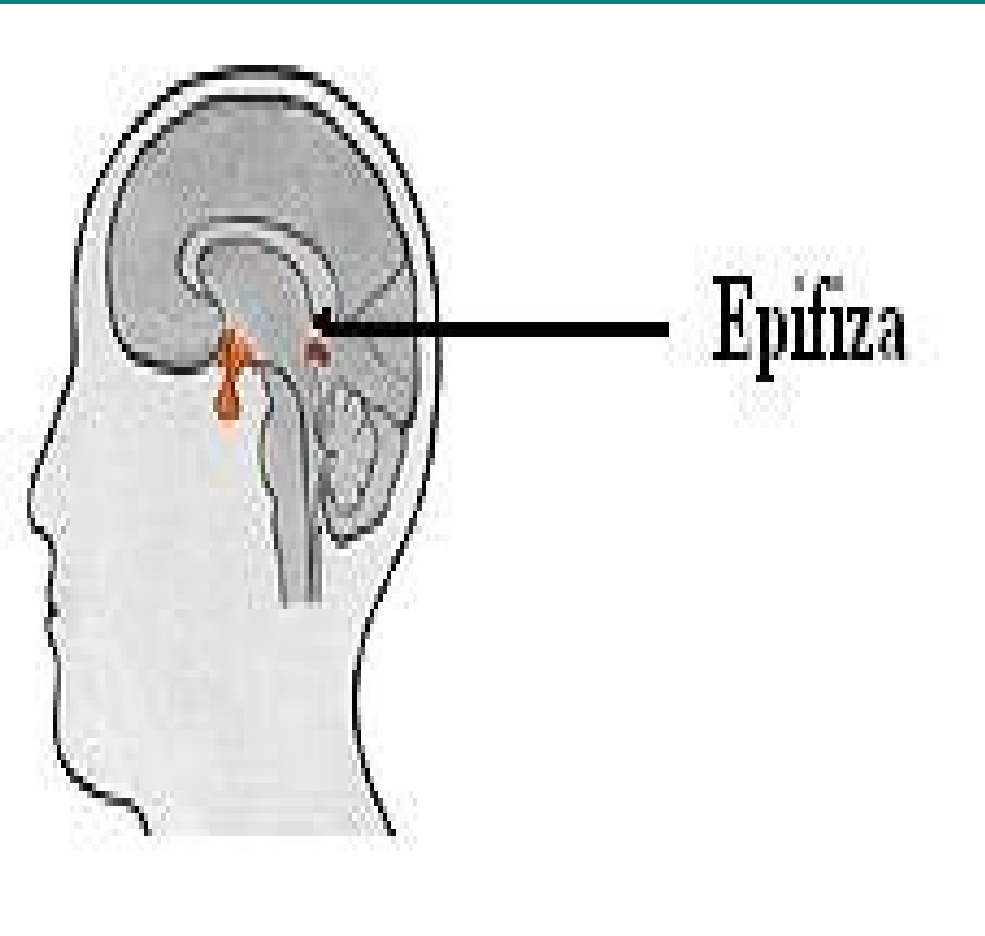
- **ŽENŠKE**

- žleze z notranjim in zunanjim izločanjem
- zunanjim izločanjem
- jajcniki
- moda
- hormon estrogen
- izločanje androgenih hormonov
- hormon testosteron

http://www.animations.3d4medical.com/Female-Organs-1-animation_AN1060.html

http://www.animations.3d4medical.com/Testicle-Sectioned-animation_AN1581.html

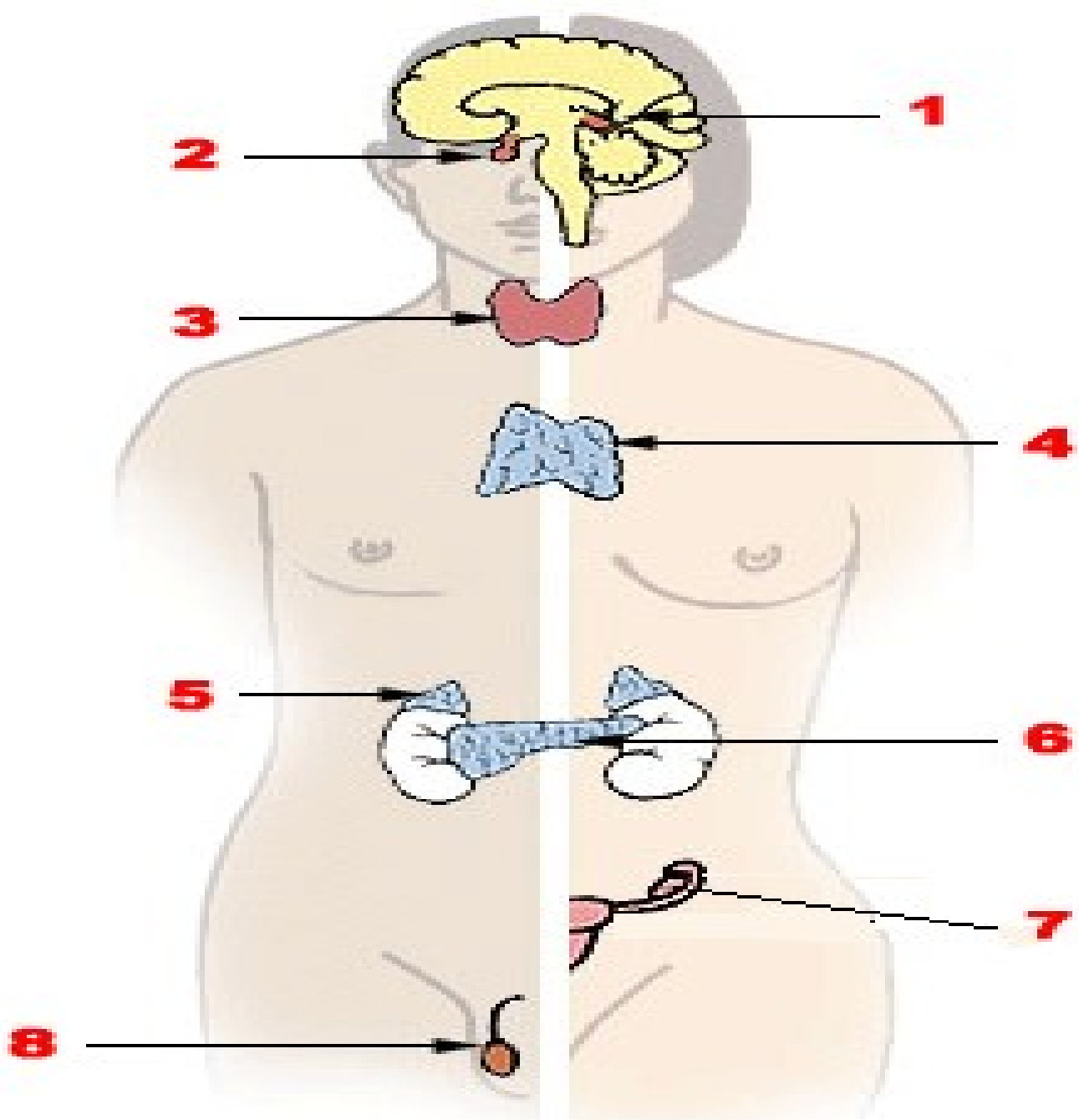
ČEŠARIKA

- Majhna kroglasta žleza
- Dobro prekrvavljena
- Vpliva na delovanje jajčnikov

VPRAŠANJA ZA PONOVIETV

- Katera dva hormona imata notranje in zunanje izločanje?
 - Naštej endokrine bolezni!
 - Kakšno vlogo ima hipofiza?
 - Kaj so hormonske žleze?
 - Naštej vsaj dva spodbujevalna hormona!
-

HVALA ZA POZORNOST